

155

24. nóv.

8. gr.

Tryggingastofnun ríkisins annast greiðslu lífeyris. Heimilt er henni þó að semja við einstaka launaafgreiðsluaðila um greiðslu lífeyris í umboði hennar. Árslífeyri skal greiða með $\frac{1}{12}$ mánaðarlega fyrir fram, nema þeir, sem lífeyris njóta, óski færri gjalddaga.

9. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt lögum nr. 101 30. des. 1943 og lögum nr. 48 30. júní 1942, öðlast þegar gildi. Ákvæði hennar gilda frá þeim tíma, er lög nr. 101 1943 öðluðust gildi.

Fjármálaráðuneytið, 24. nóvember 1944.

Pétur Magnússon.

Magnús Gíslason.

156

24. nóv.

SAMÞYKKTIR

Sparisjóðs Þórshafnar og nágrennis.

I. Stofnun, nafn, ábyrgð og stjórn sjóðsins.

1. gr.

Sjóðurinn heitir Sparisjóður Þórshafnar og nágrennis, og skal heimili hans og varnarþing vera í Þórshöfn.

2. gr.

Sjóðurinn er stofnaður með 105 stofnbréfum, upphæð hvers stofnbréfs 100 kr. og má auka stofnféð með samþykkt aðalfundar.

Eigendum sé greiddur árlega arður af stofnbréfum, er sá jafnhár ársvöxtum af nafnverði stofnbréfanna eins og innlánsvextir sparisjóðsins eru ákveðnir.

Stofnfjáreigendum heimilast eigi að selja stofnbréf sín, nema með samþykki og í samráði við stjórn sjóðsins. Þegar eigendaskipti verða, hvort heldur er með afsali eða með erfðum, skal rita það á stofnbréfið og einnig í gerðabók sjóðsins.

Eigi mega fleiri en 10 — tíu — stofnbréf vera í eins manns eigu.

3. gr.

Stofnfjáreigendur mega ekki vera færri en 12. Skal stjórninni skylt að gera það, sem í hennar valdi stendur til að sjá um, að stofnfjáreigendur verði aldrei færri. Stofnfjárframlag endurgreiðist eigi fyrr en við löglegt niðurfall ábyrgðar eða samkvæmt heimildinni í 22. gr. laga nr. 69 27. júní 1941.

4. gr.

Stjórn sjóðsins skipa þrír menn. Skulu tveir þeirra kjörnir á aðalfundi, úr flokki stofnfjáreigenda, en hinn þriðji af sýslufundi (sýslunefnd) Norður-Þingeyjarsýslu á sama ári, og gildir kosning þeirra allra til eins árs. Hlutfallskosningu skal viðhafa, ef þess er óskað, og hefur hver stofnfjáreigandi eitt atkvæði án til-lits til þess, hvort hann á eitt stofnbréf eða fleiri. Stjórnarnefndarmenn má endurkjósa, en hafi þeir setið í stjórninni fjögur ár samfleytt, er þeim ekki skylt að taka við kosningu fyrr en að fjórum árum liðnum. Stjórnin kys formann úr sínum flokki. Deyi stjórnarnefndarmaður, kjörinn af stofnfjáreigendum, flytji burt úr héraðinu, eða falli ábyrgð hans niður á annan löglegan hátt, skal þegar í stað kalla

saman fund stofnfjáreigenda og kjósa annan í stað hans fyrir það sem eftir er af 156
kjörtímabilinu. Deyi stjórnarnefndarmaður, kjörinn af sýslunefnd, eða verði á lög- 24. nóv.
mætan hátt óhæfur til að gegna stjórnarstörfum, skal tafarlaust beiðast þess að
sýslunefnd kjósi annan í hans stað. Ekki má stjórn sjóðsins reka eigin lánastarf-
semi eða aðra atvinnu, er komið geti í bága við hagsmuni sjóðsins.

Stjórn sjóðsins ræður starfsmenn hans og hefur umsjón með öllum fram-
kvæmdum sjóðsins.

Stjórnendur sjóðsins bera, einn fyrir alla og allir fyrir einn, ábyrgð á því að
ekkert fé sjóðsins fari forgörðum fyrir hirðuleysi. Tapist eitthvað af fé sjóðsins
fyrir handvömm eða óráðvendni sparisjóðsstjórnar eða einhverra starfsmanna
sjóðsins, endurskoðunarmanna eða annarra, sem við hann eru riðnir, skal hlutað-
eigendum skylt að bæta skaðann, ef krafizt er, og sæti þeir auk þess hegningu,
eins og lög standa til um sýslunarmenn hins opinbera.

5. gr.

Stjórnendur sjóðsins og starfsmenn mega ekki sjálfir taka lán úr sjóðnum.
Eigi mega þeir heldur ábyrgjast lán úr honum fyrir aðra.

6. gr.

Tilkynna skal stjórnarráðinu tafarlaust, hverjir kosnir eru í stjórn sjóðsins.

7. gr.

Við sparisjóðinn skulu jafnan vera tveir starfsmenn, féhirðir og bókarari, og
skulu þeir annast um allar greiðslur sjóðsins og bókfærslu. Heimilt er að stjórnin
hafi þessi störf með höndum.

Aðalfundur ákveður þóknun til starfsmanna fyrir eitt ár í senn, að fengnum
tillögum stjórnarinnar.

Starfsmenn sparisjóðsins skulu ráðnir eigi til skemmri tíma en eins árs í senn,
og er stjórninni heimilt að segja þeim upp starfinu eða víkja þeim frá fyrirvara-
laust, ef henni virðast nægar sakir til. Skal formaður þá kalla saman fund stofn-
fjáreigenda þegar í stað, og leggur sá fundur fullnaðarúrskurð á málið.

8. gr.

Féhirðir skal setja tryggingu fyrir fé því, sem honum er trúað fyrir, enda sé
hann ráðinn til starfans af stjórninni utan hennar sjálfrar. Stjórnarráðið ákveður
fjárhæð tryggingar, að fengnum tillögum sparisjóðsstjórnarinnar.

9. gr.

Sérhverja greiðslu í sjóðinn og úr honum skal tafarlaust skrá í dagsjóðbók-
ina og aðrar þær bækur, sem greiðslan á heima í. Greiðslur afborgana og vaxta
af lánum skal jafnan rita á hlutaðeigandi skuldabréf. Afborgun af vixli skal einnig
tafarlaust skráð á víxilinn.

10. gr.

Allar bækur sjóðsins skulu skýrt og greinilega færðar og allar fjárhæðir þannig
ritaðar, að enginn vafi geti á leikið, hver upphæðin er. Sé einhverri tölu breytt,
sakir skakkrar innfærslu, skal breytingin þannig gerð, að sjá megí hverju breytt
hefur verið. Dagsetningar sé greinilega getið við hverja einstaka greiðslu.

11. gr.

Stjórnarfundir skulu haldnir eftir því, sem stjórnin ákveður og henni þurfa
þykir. Stjórnin ákveður hvernig haga skuli daglegri starfrækslu sjóðsins.

156

24. nóv.

12. gr.

Eigi síðar en í aprilmánuði ár hvert, skal aðalfundur haldinn, og boðar formaður hann öllum stofnfjáreigendur 6 dögum fyrir fundinn. Skulu þar lagðir fram reikningar sjóðsins fyrir næstliðið almanaksár, með athugasemdum endurskoðenda og svörum stjórnar og leggur fundurinn úrskurð á þá. Aukafundi boðar formaður á sama hátt, þegar honum þykir þörf á, eða þegar minnst 5 stofnfjáreigendur æskja þess. Fundurinn er lögmætur þegar helmingur stofnfjáreigenda mætir. Mæti eigi helmingur stofnfjáreigenda, skal boða fund að nýju á sama hátt, og er hann þá lögmætur hversu fáir sem mæta. Á fundinum ræður afl atkvæða. Þó má eigi gera breytingar á samþykktum sparisjóðsins, nema $\frac{2}{3}$ hlutar fundarmanna á lögmætum fundi samþykki þær.

II. Um innlög í sjóðinn, inn- og útborgun, vexti, vaxtagreiðslur o. fl.

13. gr.

- Innlög eru tekin í gjaldgengum peningum og eigi minna en 1 króna í senn.
- Það, sem lagt er inn í sjóðinn, færist í innstæðubók og fær hver innlagsmaður reikning.
- Sem skirteini fyrir innstæðu fær hver innlagsmaður viðskiptabók með sömu yfirskrift og einkennistölu og í innstæðubók stendur. Á bókina skal leitað að samþykktir sjóðsins, gildandi lög og reglugerðir sparisjóða, séu til athugunar á skrifstofu sparisjóðsins og geti innstæðueigendur fengið aðgang að þeim þar, ef þeir óska þess. Eigandi greiðir andvirði bókarinnar til sparisjóðsins, þegar hann leggur inn í hana í fyrsta skipti.
- Ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi, má neita viðtöku á fé í sparisjóðinn eða gera að skilyrði, að féð skuli standa óhreyft að minnsta kosti eitt ár, en þá skal meiri hluti stjórnarinnar vera á því máli.
- Sparisjóðurinn getur neitað einstökum viðskiptamönnum að hafa hærri innstæðu en 7500 krónur.
- Um eigur manna í sparisjóðnum verður eigi sagt öðrum en þeim, sem lögum samkvæmt geta krafist þess.

14. gr.

Upphæð innlánsvaxta ákveður sparisjóðsstjórnin á hverjum tíma í samræmi við ákvæði gildandi laga.

Vextir af innstæðu skulu reiknaðir út að fullu og færðir í bækur sjóðsins við lok hvers árs. Í innstæðubókinni skulu vextir hvers innstæðueiganda þá lagðir við höfuðstól á reikning hans. Vextir reiknast eftir mánuðum þritugnættum, og gjaldast vextir í eigi minni hlutum en heilum eyri.

Af upphæðum, sem nema 1200 krónum eða þar yfir, er sjóðnum eigi skylt að greiða vexti þegar upphæðir þessar standa skemur en tvo mánuði í sjóðnum.

Í fyrsta sinn, sem viðskiptabók er sýnd eftir hver áramót, skulu vextirnir færðir í hana, og skal þess þá nákvæmlega gætt, að upphæð innstæðufjár, að meðtöldum vöxtum í viðskiptabókinni, beri saman við það, sem innstæðubókin telur.

Finnist skekkja í vaxtareikningi, eftir að vextirnir hafa verið skráðir í innstæðubók, má eigi breyta hinni skráðu vaxtaupphæð, en leiðréttu skal skekkjuna, þegar hún finnst.

15. gr.

Af fé, sem sparisjóðurinn ávaxtar með sparisjóðskjörum, verður greitt það, sem menn óska, án uppsagnarfrests, þegar stjórn sjóðsins sér það fært, en heimta má að upphæðum frá 200—400 kr. sé með viku fyrirvara sagt upp og upphæðum

þar yfir með tveggja mánaða fresti. Án tveggja mánaða frests er eigi skylt að greiða **156**
meira en 1000 kr. á mánuði hverjum úr sömu viðskiptabók. **24. nóv.**

16. gr.

Aldrei má greiða neina upphæð af sparisjóðsinnstæðufé, nema því aðeins að viðskiptabókin sé sýnd og skal þá upphæðin jafnframt skráð í hana. Skulu starfsmenn sjóðsins gæta þess nákvæmlega, að þetta sé gert, og skulu í því skyni í hvert sinn bera greiðslu þá, sem skráð er í viðskiptabókina, saman við fjárhæð þá, sem skráð er í bækur sjóðsins.

Ef sparisjóðurinn tekur við innlögum með þeim kjörum, að hægt sé að hefja innstæðuna með tékka, án þess viðskiptabókin sé sýnd, skal greinilega letrað í bókina, að hún sýni eigi ávallt rétta innstæðu og sé því eigi veðhæf.

Það er eigi á ábyrgð sparisjóðsins, þótt handhafi viðskiptabókar hafi eigi haft löglega heimild frá eiganda hennar til að fá útborgað fé það, sem viðskiptabókin hljóðar um, eða eitthvað af því.

Þegar innlögum er veitt móttaka, án þess að viðskiptabókin sé sýnd, skal gefa sérstaka kvittun fyrir innlögum, og skal þess getið í kvittuninni, að hún gildi aðeins þangað til upphæðin verður rituð í viðskiptabók innstæðueiganda, en það skal gert næst, þegar viðskiptabókin verður sýnd í sparisjóðnum. Þess skal enn fremur getið í hlutaðeigandi reikningi í innstæðubók, um leið og greiðslan er skráð þar, að viðskiptabókin hafi ekki verið sýnd, en aðeins sérstök kvittun verið gefin. Við samanburð viðskiptabókar og innstæðubókar, þegar sú fyrrgreinda er sýnd næst á eftir, skal það svo athugað, að innlögin séu skráð í viðskiptabókina, en kvittun sé ógild orðin.

17. gr.

Innstæðufé og vextir greiðast út úr sjóðnum í gjaldgengri mynt eða seðlum og tilfærist útborgunin í reikning eiganda í innstæðubókinni. Greiðist innstæða að fullu, skal skila viðskiptabókinni aftur án endurgjalds og glatist viðskiptabók, verður farið með hana eftir þar um gildandi lögum.

18. gr.

Ef eigandi að innstæðufé, eða erfingjar hans vitja eigi sjóðsins í 15 ár, til að taka við vöxtum eða segja upp höfuðstól, og eigi heldur innan 6 mánaða eftir áskorun í blaði því, er flytur stjórnarvaldaauglýsingar, er öll innstæðan ásamt vöxtum orðin eign sparisjóðsins.

19. gr.

Innstæðufé getur sparisjóðurinn sagt lausu með þriggja mánaða fresti. Skal annaðhvort rita uppsögnina í sparisjóðsbókina, eða gefa út auglýsingu um hana, er birt sé í blaði því í Reykjavík, sem stjórnarvaldaauglýsingar flytur.

Eftir gjalddaga eru engir vextir greiddir af því, sem uppsagt er.

20. gr.

Ársarð allan af rekstri sparisjóðsins, að kostnaði og vöxtum fráðregnum, skal leggja í varasjóð. Tjón, sem sparisjóðurinn kann að verða fyrir og ársarður eigi hrekkur til að greiða, skal greiða úr varasjóði, en eigi má greiða þaðan annað, nema því aðeins að varasjóðurinn nemi að minnsta kosti 10% af sparisjóðsinnstæðufénu samanlögðu. Þegar svo er komið hag varasjóðs, getur stjórnarráðið samþykkt, eftir tillögum sparisjóðsstjórnarinnar, að verja megi fé úr sjóðnum til nýtsamlegra fyrirtækja í almenningssparfir í héraðinu.

156

24. nív.

Varasjóður sparisjóðsins skal vera í tryggum og auðseldum verðbréfum, eða inneign hjá Landsbankanum. Þó er eigi skylt að koma meiru af varasjóði svo fyrir, en nemi 5% af samanlögðu innstæðufé sjóðsins, eins og það var í árslok næst á undan. Nú ber svo við, að stjórn sparisjóðsins neyðist til að grípa til fjár þessa, vegna ófyrirsjáanlegra útborgana, og er henni þá skylt, svo fljótt sem verða má, að koma því í samt lag aftur.

21. gr.

III. Um útlán.

22. gr.

Eignir sjóðsins skal ávaxta:

- a. með því að kaupa ríkisskuldabréf eða önnur skuldabréf, sem álita má jafngóð;
- b. með því að lána fé til einstakra manna gegn áreiðanlegu fasteignaveði og veði í skipum, í hæsta lagi 50% af virðingarverði því, er lögskipaðir virðingarmenn meta eða gegn sjálfskuldarábyrgð einstakra manna eða félaga. Sjálfskuldarábyrgðarlán úr sjóðnum til einstakra manna má þó aðeins veita til lengri tíma en eins árs, að þau séu afborgunarlán með árlegri afborgun, og sé láninu fullkomlega lokið innan 10 ára frá lánveitingunni;
- c. með því að kaupa víxla, sem sparisjóðsstjórn álitur tryggja;
- d. á hvern annan hátt, er stjórn sjóðsins telur heppilegan.

23. gr.

Sparisjóðurinn áskilur sér forvexti af útlánnum. Vextir skulu ávallt greiddir eigi síðar en á gjalddaga, en bregðist það, greiði skuldunautur 1% árlega dráttarvexti um þann tíma, sem dregizt hefur að borga fram yfir gjalddaga.

24. gr.

Aldrei má veita lán úr sjóðnum, nema meiri hluti sparisjóðsstjórnar sé því samþykkur og hafi ákveðið hámark lánsupphæðar.

Sparisjóðurinn skal, til þess að það sé tryggt, að hann geti hvenær sem er fullnægt skyldum sínum um greiðslu á innlánsfé, eiga í sjóði, innstæðu í banka, sem ríkið ábyrgist, og í tryggum, auðseljanlegum verðbréfum, minnst $\frac{1}{10}$ hluta af innlánsfénu. Sjóður og bankainnstæða mega þó aldrei vera minna en 7% af innlánsfénu.

Komi það fyrir, að stjórn sparisjóðsins neyðist til þess, að grípa til þess fjár vegna fyrirsjáanlegra útborgana, er henni skylt, svo fljótt sem verða má, að koma því í samt lag aftur. Sé það ekki gert innan tveggja mánaða, skal sparisjóðsstjórn tilkynna sparisjóðseftirlitinu það, sem í samráði við stjórn sparisjóðsins ákveður, hvenær skuli, í síðasta lagi, vera búið að leiðrétta það.

Pegar verðbréf, er sparisjóðurinn kaupir, hljóða á handhafa, skal tafarlaust láta nafnskrá bréfin sem eign sparisjóðsins. Verðbréfaforða sjóðsins má því aðeins skerða, að meiri hluti sparisjóðsstjórnarinnar samþykki.

25. gr.

Án samþykkis allrar sparisjóðsstjórnar má sparisjóðurinn ekki taka lán til annars en þess, að fullnægja skuldbindingum sínum gagnvart innstæðueigendum. Aldrei má sparisjóðurinn taka lán, nema meiri hluti sparisjóðsstjórnar hafi ákveðið það.

Nú veðsetur sparisjóðurinn skuldabréf sín eða verðbréf sem handveð til tryggingar slíkum lánum, og skal þess þá nákvæmlega gætt, að jafnan séu í vörzlum

sparisjóðsins fullgild skirteini frá lánveitanda fyrir geymslu veðsins. Skulu bækur sjóðsins einnig bera ljóslega með sér, hvar bréfin séu geymd, og hver þau séu. 24. nóv. 156

26. gr.

Eigi má sparisjóðurinn gefa út handhafaávisun á sjálfan sig.

IV. Um reikninga sparisjóðsins.

27. gr.

Reikningsár sparisjóðsins skal vera almanaksárið og skal ársreikningur hans ávallt vera saminn og lagður fram á skrifstofu sparisjóðsins fyrir lok marzmánaðar ár hvert.

28. gr.

Ársreikningur skal þannig gerður, að af honum sjáist glöggst:

1. hversu mikið alls hefur verið greitt í sjóðinn og úr honum á árinu. Skal í því efni saminn reikningur yfir allar innborganir í sjóðinn og útborganir úr honum og sé þar í greint hver sjóðforðinn hafi verið í ársbyrjun og hver í árslok;
2. hverjar tekjur hann hafi haft af starfi sínu á árinu og hver útgjöld hans hafi verið, einnig skal tilgreina tap það, er hann kann að hafa beðið á árinu. Skal í þessu skyni semja reikning yfir rekstur sjóðsins;
3. hverjar séu eignir sjóðsins í árslokin og hverjar skuldir eða skuldbindingar hvíli á honum. Til þess að þetta sjáist sem gleggst, skal semja nákvæman efna-hagsreikning fyrir sjóðinn eins og hagar hans stóð í árslok.

29. gr.

Semja skal við hver árslok sundurliðaða skrá yfir inneign allra innstæðueigenda að meðtöldum vöxtum. Skal tala innstæðueigenda (viðskiptabóka) nákvæmlega sjást af skrá þessari. Enn fremur skal semja sundurliðaða skrá yfir öll þau lán, er sjóðurinn á útistandandi, bæði fasteignaveðslán, sjálfskuldarábyrgðarlán og handveðslán. Semja skal sérstaka skrá yfir hvern flokk lánanna.

Skrár þessar skulu bera með sér, fyrir hvaða tímabil vextir eru greiddir af hverju einstöku láni, svo glöggst sjáist, hversu mikið greitt er fyrir fram af vöxtum, og eins af hverjum lánum vextir eru vangoldnir.

Enn fremur skal semja sundurliðaða skrá yfir víxla þá, er sparisjóðurinn kann að eiga í árslok og eigi eru innleystir. Gjaldldagi vixlanna sé tilgreindur á skránni. Skal sjást á skránni, hvernig víxilréttar hefur verið gætt.

Á öllum þessum skráum skal geta nafns hvers innstæðueiganda eða lántakanda, svo og einkennistölu.

Loks skal semja sundurliðaða skrá yfir allar eignir sjóðsins, svo og skuldir þær, sem hann er í við aðra.

30. gr.

Skyllt er sparisjóðnum að hafa reikninga sína jafnan í því formi, er fyrirmyndir stjórnarráðsins sýna.

V. Um endurskoðun.

31. gr.

Til að rannsaka reikninga sjóðsins og bókfærslu alla, skal velja tvo endurskoðunarmenn. Skulu þeir kosnir af sýslunefnd Norður-Þingeyjarsýslu, til eins árs í senn. Sýslunefndinni ber að skipa varaendurskoðendur, er gangi í stað aðalmanna í forföllum þeirra. Endurkjósa má endurskoðunarmenn.

32. gr.

Tilkynna skal sparisjóðseftirlitinu hverjir séu kosnir endurskoðendur sparisjóðsins.

156

24. nóv.

33. gr.

Endurskoðendur eiga frjálsan aðgang að öllum bókum, verðbréfum og öðrum skjölum og verðmætum sjóðsins, svo og sjóðforða, hvenær sem þeim þykir henta, til eftirlits, hvort heldur eru báðir í einu eða hvor um sig.

34. gr.

Endurskoðendum er skylt að hafa nákvæmt eftirlit með allri bókfærslu sparisjóðsins og gefa gætur að því, að þar sé allt í reglu og að gætt sé allra þeirra fyrir-mæla, er þar um gilda. Ber þeim gaungæfilega að rannsaka, að allar greiðslur í sjóðinn og úr honum séu rétt færðar í bókum sparisjóðsins.

Skulu endurskoðendur benda á, ef eitthvað er athugavert, svo úr verði tafarlaust bætt.

35. gr.

Ársreikning sparisjóðsins skulu endurskoðendur rannsaka, þegar eftir að hann er saminn og skulu þeir hafa lokið starfi sínu fyrir boðun aðalfundar. Rita þeir síðan á reikninginn vottorð sitt um, að endurskoðun reikningsins sé lokið.

Reikningurinn, með athugasemdum endurskoðenda, skal síðan lagður fyrir aðalfund til úrskurðar.

36. gr.

Verði ágreiningur milli endurskoðenda um einhver þau atriði, er tilhögun á reikningsfærslu sparisjóðsins eða bókhald snertir, og þeir koma sér eigi saman, skulu endurskoðendur leggja málið fyrir sparisjóðseftirlitið til úrskurðar.

Eins skal farið að, ef endurskoðendur komast að raun um, að rekstur sjóðsins sé ekki að öllu leyti lögmætur og í fullu samræmi við lög nr. 69 27. júní 1941, um sparisjóði, svo og reglugerð sparisjóðsins sjálfs og önnur gildandi fyrirmæli, og stjórn sjóðsins bætir eigi tafarlaust úr því, sem ábótavant er.

37. gr.

Aðalfundur ákveður þóknun handa endurskoðendum fyrir starf þeirra.

Samþykktir þessar staðfestast hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 24. nóvember 1944.

Pétur Magnússon.

Torfi Jóhannsson.

157

24. nóv.

SAMÞYKKTIR

fyrir Sparisjóð Arnfirðinga, Bíldudal.

I. Stofnun, nafn, ábyrgð og stjórn sjóðsins.

1. gr.

Sjóðurinn heitir Sparisjóður Arnfirðinga, og skal heimili hans og varnarþing vera í kaupúninu Bíldudalur.

2. gr.

Ábyrgðarmenn sjóðsins skulu ekki vera færri en 30. Skal stjórn sjóðsins skylt að gera það sem í hennar valdi stendur, til að sjá um, að ábyrgðarmenn verði aldrei færri. Sérhver ábyrgðarmaður ábyrgist með allt að eitt hundrað krónum, að sjóðurinn standi í skilum. Ef ábyrgðarmaður hefur orðið að greiða nokkuð